

# Душпастирство й політика: розмова з отцем Яном Анджеєм Клочовським ОР

ВІКТОРІЯ СЕМЕНОВА

13 ЛЮТОГО 2019

Домініканець отець Ян Анджей Клочовський ОР, який у 1980-х роках опікувався духовним життям учасників суспільно-політичного руху «Солідарність», має досвід душпастирства в умовах поневолення суспільства – і в ситуаціях зміни, коли разом зі свободою приходить по-новому усвідомлений обов'язок бути відповідальними за свої вибори.



Фото: Якуб Гонцяж ОР

– Чи має Церква брати участь у політичному житті суспільства?

– Церква – це не політична організація у світському сенсі, вона не бореться за земну владу й віддає Богові Боже, а кесарю – кесарево. Проте в цьому світі Церква виконує свою місію серед людей, утягнених у реальні події, історію, конфлікти, людей, що живуть власними сподіваннями. І тому вчить, що християнам не можна уникати відповідальності за спільне благо.

Із християнського бачення людини та її покликання, поєднаного з правильним розумінням природного права, виникають два визначальні принципи: персоналізму й солідарності. Перший проголошує особистість найвищою цінністю: нікого не можна використовувати як знаряддя для досягнення так званих «вищих» цілей. Другий принцип сформулював святий Павло, пишучи: «Носіте тягарі один одного й тим робом виконаєте закон Христа» (Гал. 6,2). Обидва принципи – це фундаментальні цінності, якими має керуватися християнин, відповідальний за суспільне й політичне життя. Навіть співпрацюючи з тими, хто не поділяє

нашої віри, на них необхідно покладатися як на критерій в оцінці конкретних проектів і напрямів діяльності. Немає політики без моральних принципів, і якщо вона відходить від них, то вже не служить людині, а навпаки, нищить її.

– Ви були душпастирем людей, безпосередньо пов'язаних із політичними зрушеннями в Польщі. Чим особливе це служіння?

– Моє активне душпастирське служіння серед студентської молоді, також тоді дуже активної, припало на часи, коли Польща переживала зміни, до яких призвів рух «Солідарність». Варто вказати на кілька аспектів, які були важливі в роботі з тодішньою молоддю. По-перше, ми заглиблювалися в документи: читали Святе Письмо, документи Церкви, численні теологічні тексти й вивчали соціальну доктрину. По-друге, ми багато дискутували про те, що ці тексти означають для нас у конкретній ситуації поневолення тоталітарним режимом, як йому не піддатися, які є можливості розширення простору свободи.

**Немає політики без моральних принципів, і якщо вона відходить від них, то вже не служить людині, а навпаки, нищить її.**

Якийсь короткий період явної діяльності «пані С.», як назвав «Солідарність» один польський поет, я не брав участі у профспілковому русі, адже це не завдання душпастиря дорослих і зрілих людей. Скоріше я пильно стежив за перебігом подій і час від часу підтримував порадою. Наступний етап настав тоді, коли було оголошено воєнний стан: основним завданням стала допомога ув'язненим і їхнім родинам, із якими ми спільно несли тягар болісного досвіду поразки. Ця солідарність, окрім, звісно, гуманітарної допомоги, виражалась у зміцненні надії, яка для християн полягає не в наївному сподіванні, що «буде добре», а у відвазі добре жити в недоброму світі.

Коли 1989 року прочинилися ворота свободи й поляки змогли самі вирішувати, як жити, ми пізнали щось абсолютно нове: що свобода складніша за поневолення. Поневолена людина легко ухиляється від відповідальності, мовляв, в усьому поганому винні «вони». Коли ж «вони» стають «нами», справа ускладнюється: тепер уже ми відповідальні, це на нас лежить вага наслідків за вчинене – як добре, так і зле.

Можна сказати, що той, хто отримує свободу, позбувається дитячої невинності, замість якої на його плечі лягає тягар відповідальності. І тут відкриваються нові простори для душпастирської праці: формація й підтримка вільних і відповідальних людей.

ВІКТОРІЯ СЕМЕНОВА

13 ЛЮТОГО 2019

**Warning:** count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in **/home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php** on line **284**